

ost. Dr. Henrik T. INOZEMSTVU: L 18:20 naprej plačano 9:10
Celoletno naprej plačano 8 460
polletno 460
četletno 2 8
Posamezni izvod 20 cent., zastare. 40 cent. — Uredništvo in upravnishvo: Trst, via Malolca 10-12. Telefon 144. — Oglasi: Za vsak mm visokine ene kolone v širokosti 63 mm: finančni oglasi 1 L, politične, zdravilne, poslanice, vabila 80 cent., trgovski in obrtniški oglasi 60 cent. — Plača se vnaprej.

DELO

Trst, 6. julija 1922. — Leto III. — Štev. 138. Glasilo Komunistične stranke Italije

Komunistična stranka Italije (Obvestilo osrednjega odbora)

Na svojem sestanku z dne 29. junija je osrednji odbor Komunistične stranke Italije dobil popolno poročilo o razpravah, ki so se vršile v Moskvi med strankino delegacijo in izvrševalnim odborom Komunistične internacionale ter o skupnih sklepih.

Medtem ko obklevetajo resolucijo sprejeto od predsedništva Komunistične internacionale po pooblastilu izvrševalnega odbora na sed 12. junija (glej zgoraj) — Op. ured. in sumarično poročilo o poteku diskusij (iz katerega poročila je razvidna pripravljenost K. S. I. spraviiti svojo taktiko v skladu z zahtevami internacionale v pogledu enotne fronte na eni in razumevanje internacionale za položaj v Italiji na drugi strani — Op. ured.), jemlje centrala Komunistične stranke Italije na znanje vse odločbe in sporazume in popolnoma odobrava njih sprejetje s strani italijanske delegacije.

Centrala konstatira z zadovoljstvom dejstvo, da odnosi med stranko in internacionalo s stališča organizacije in discipline niso nikdar dali mesta kakim sporom, in da v političnem in taktičnem pogledu nikdar niso imeli ali bodo imeli drugo vrednost kot ono najljubše vezi in popolne enakosti ciljev in poti v borbi za komunistično revolucijo, ter daja internacionalni in vsem soderugom zagotovilo, da se bo stranka tudi naprej na posebno mnenje, ki si jih je ustvarila in si jih ustvarja po lastnih izkušnjah, v svoji akciji brezpogojno držala zadnjih sklepov v Moskvi in vseh drugih odredb internacionale, sledeč enoglasni

Resolucija predsedništva internacionale

Izvrševalni odbor Komunistične internacionale jemlje na znanje izjavo dano od večine delegacije Komunistične stranke Italije po kateri: "TEZE O TAKTIKI OBRAVNAVANJE NA KONGRESU KOMUNISTIČNE STRANKE ITALIJE V RIMU NE PREDSTAVLJAJO ODLOČBO STRANKE O AKCIJI AMPAK SAMO MNEJENJE ZADOLJENO V PREDPRIPRAVEM DELU ZA KONGRES". To mnenje se mora postaviti v skladu z resolucijami Komunistične internacionale. Komunistična stranka Italije je obveščena, da smatra izvrševalni odbor te teze za nepravilne. Izvrševalni odbor zahteva, da sprejmi Komunistična stranka Italije na svojem prihodnjem kongresu o vprašanju splošne taktike sklep, ki naj bo v popolnem soglasju s taktiko Komunistične internacionale.

Kongres Goriške Delavske zbornice Poraz socialdemokratov

V nedeljo, dne 25. t. m., se je vršil v dvorani Mazzini v Gorici občni zbor Delavske zbornice.

Tačno ob 10. uri otvoril zbornični tajnik s. Battig ob navzočnosti okoli 80 delegatov zborovanje. Ugovorili, da delegati zastopajo vse sekcije, kar dokazuje, da je proletariatski zbor zvest svoji največji lokalni organizaciji, da siceravno prevladuje ta finančno knizo in nima svojega lastnega sedeža. Naj bo to dokaz tudi buržoaziji, da z uničenjem Delavskih domov in s požigom delavskega časopisa, se ne uniči bojne čustva proletariata.

Po tem poravnanim govoru povabi navzoče, da si izvolijo predsednika zborovanja. Izvoljen je s. Stanta, ki v vnosnih besedah pozdravi navzoče, se zahvali za izkazano mu zaupanje in poda besedo s. Gasperiniju iz Gradške kot poročevalcu k prvi točki dnevnega reda:

Politična taktika Splošne delavske zveze

Sodrug Gasperini poda izbrano poročilo v italijanskem jeziku. Na to dobi besedo s. Kosič, ki izjavo približno sledeče:

Se pred strankinim kongresom v Livornu je komunistična stranka očitala socializmom, da imajo v svojih vrstah reformiste, ki so proti razrednemu boju in so za sodelovanje v buržoazni vladi. Socialdemokrati, takozvani unitarci, so to trditev zanikali ter dokazovali, da je S. S. I. že na dveh svojih prednjih kongresih izjavila vse reformiste in oportuniste iz stranke. Vsi dokazi komunistov niso prepričali socializmov, in na kongresu v Livornu je socialdemokratska skupina dovolila izstop iz stranke trilateral večjem številu komunistov, namesto, da bi izključila iz nje par reformiste. Na kongresu samem sicer niso govorili reformisti, za njih so govorili unitarci. Takoj pa, ko so komunisti zapustili kongres, so reformisti začeli propagirati svoje ideje. In zgodilo se je to kar so komunisti predvidevali.

Socialistična stranka je postajala od tega dneva vedno bolj reformistična. To je sicer popolnoma naravno, ker je po kongresu z izstopom komunistične manjšine izstopil najboljši in najrevolucionarnejši del proletariata, ki je do tedaj kolikor toliko vplival na taktiko stranke. V zadnjem času pa je ta stranka popolnoma jasno dokazala, da je za sodelovanje s kapitalisti.

Na zadnjem zborovanju socialističnega parlamentarnega kluba je večina poslancev glasovala za predlog posl. Zirardija ki dovoljuje parlamentarnemu klubu, da bo praktično uporabljala svoje parlamentarne sile, to je, da vsilijo v vlado, ali da sme vsaj podpirati ono vlado, ki bi bila »boljša«.

Na podlagi tega sklepa, ki nasprotuje je sklepom strankinega kongresa v Milanu, bi moralo strankino vodstvo izključiti iz stranke vse one poslance, ki so glasovali za. Socialistična stranka pa ni tega napravila temveč je sklicala svoj narodni svet, ki je sicer odobril sklep milanskega kongresa; ni se pa izrazil kaj namerava napraviti z onimi nediscipliniranimi reformisti.

Socialistični poslanci so se zopet zbrali in se se enkrat izrazili, da so za sodelovanje.

Do tujak nas S. S. I. ne zanima več kot toliko, ker to dovolj jasno dokazuje proletariatu, ki se vedno veruje v intransigentnost S. S. I., da ta stranka ni ničesar drugega kakor malomeščanska in reakcijska stranka.

Zanima pa nas bolj dejstvo, da je Splošna delavska zveza, katere člani smo tudi mi, izjavila, da bo ustanovila samostojno delavsko stranko, ki naj bi uveljavila tri različne delavske ustanove: t. j. sindikate, zadrage in podporna društva, če se socialistič-

nega urnika in za minimalno plačo. Sindikati morajo napeti vse svoje sile, da preprečijo nadaljnjemu ofenzivno kapitalistov, ter da poleg vsakega dela damo sindikatom ono moč in odpor, ki so jo imeli pred kapitalistično ofenzivo. To mora biti glavna naloga vseh delavskih voditeljev. Neomadeževano silo proletariata naj se porabi v boju za njegov obstanek, ne pa, da pomaga kapitalistično-socialističnemu bloku, ki bo delo tako ali se, bolj izkoriščala proletariata kakor pa sama buržoazna. Samo potem bojne organizacije lahko proletariata uniči današnje družbo in to je tudi cilj sindikatov, ki se po svoji naravi nikakor ne morejo sprijazniti s kapitalističnim mešanskim državo.

Zadrage pa imajo popolnoma drugo nalogo. Te so navezane na kapitalistično gospodarstvo in se že itak težko branijo proti kapitalizmu, ki stremi, da jih popolnoma uniči. Če bi se sindikati ujediniili z zadrugami, bi izgubili svoj značaj in bi bili postavljeni, prilagoditi se politiki kapitalističnega gospodarstva. Zadrage, ki se nahajajo vsled situacije in vsled malomeščanske ideologije svojih voditeljev popolnoma v oblasti kapitala, bi onemogočile in odtujile sindikate od njih naravni nalogi: pobujanja kapitalističnega družbe.

Podporna društva pa nudijo proletariatu toliko, da ne umre za lakoto, pomagajo pa buržoaziji, da uspeva proletariata, ki bi se v zadnjem obupu vrget na očiščeno bojo proti kapitalu. To jih vlada tudi podpira in ima kontrolno čez nje. Torej z institucijami, ki so podpirane od vlade in ima vlada svoje zastopnike v njih nima revolucionarni proletariatskega mesta. Ne more radi tega nikdar dovoliti, da bi sindikati prišli pod vladni vpliv, naj si bo ta vlada tudi delno socialistična.

Od vlade podpirane so tudi zadrage, ki delajo tako kakor zahtevajo bankirji, to je popolnoma postavnim potom. Sindikati pa imajo namen, da izven mej kapitalističnih zakonov delujejo za uničenje današnje družbe.

Priporočamo sicer potrebo, da sindikati pomagajo tem delavskim ustanovam; nemoremo pa dovoliti, da bi sindikati se odpovedali biti orodje revolucionarnega proletariata in postati vladna podpora družba.

Iz teh drugih vzrokov smo proti sodelovanju na vladi, kakor tudi proti katerikoli novi proletariatski stranki. Kerli se bomo tudi proti vsem onim elementom ki hočejo vreči proletariata v naročje kapitalizma ter zadati zadnji udarec rdečim sindikatom, edini sili proletariata.

Social-reformisti naj ne mislijo, da je proletariatski pozabil izdajstvo, ki so ga izvršili s svojim kontrolnim sistemom ob zasedbi tovarn in polji po proletariatu l. 1920.

Proletariat je enkrat izdan, ne bo se še drugi na limanice reformistov, ki hočejo zasedati ministrske stolčke, temveč bo zahteval: splošno stavko vseh kategorij za obrambo: 8 urnega delavnega časa; boj proti znižanju plač, preiskrbi brezposelnih, za pridobitev izgubljenih pozicij ter splošno vseh industrijskih in kolonjskih delovnih pogojev.

Po končanem poročilu s. Kosiča se odprla debata. Prvi dobi besedo socialist Cociancija, ki priporoča sodelovanje ter predloži resolucijo v tem smislu.

Odgovarjata ss. Kosič in Gasperini. Predsednik zaključuje debato in stavi na glasovanje prvo resolucijo Kosič-Gasperini, ki je enoglasno sprejeta. Par sekocij se glasovanja vzdržijo. Resolucija socialist Cociancija ne dobi niti enega glasu.

Pri drugi točki dnevnega reda poroča zopet s. Battig o ujedinijenju gradščanske Delavske zbornice z goriško.

Iz njegovega poročila je razvidno kako so kršaki socialdemokrati zahtevali delovati ter izključili gradščanske delavce iz Delavske zbornice. Po tem so jih se mazali pri Splošni delavski zvezi da bi se pridružili soderuge izključila tudi ona. To podjetje pa se jim ni posrečilo, ker bo danes Delavska zbornica v Gorici sprejela Gradščanske delavce med svoje članke ter tako pomnožila tudi svoje vrste. Poročevalec predloži tozadevno resolucijo, ki je po prevodu v slovenski jezik sprejeta.

Predsednik s. Stanta pozdravi to ujedinijenje vesel, da bo naša Delavska zbornica imela pod svojim okrilju proletariata, ki živi v visokih Alpah kakor onega v nižini. Ves proletariata: od Trbiča, Boveca, Ljubke do Vipavske doline in do furanske nižine. Sodrug Kosič pozdravi tudi navdušen to uje-

Splošna stavka kovinarjev pokazuje, da živi v delavcih bolj kakor kdaj prej volja braniti se do zadnjega proti napadom delodajalcev.

Kako smatrajo to razpoloženje delavstva njegovi voditelji? Kaj sklene narodni svet Splošne delavske zveze? Kako bo nastopila Delavska zveza?

To so vprašanja, ki danes zanimajo italijanski proletariata.

zove industrialce na zajednički protest protiv reakcije; zajednički i u razumnu da objave štrajk radnici i industrialci». — Da živi ljubav medu ljudima na zemlji! Dole reakcija! Da žive industrialci!

Ali ima ljudi s tolikim mozgovima da ne mogu da stanu ni u jednu internacionalno. To su vam oni iz internacionalne internacionale, iz Turati jeve papagajline. Ovi su izmislili najbolji način da unište fašizam. — Raduj se narode, sišao je duh sveti i u mudro ti vodit! Najlakše će se uništiti fašizam — ako socialistički poslanci postanu ministri. Blago tebi sirotino, jer će nestati fašista. Narodni oči će postati vladni komesari, prefekti i policijski šefovi, pa će vlastorodni rukovoditelji mirovne operacije krajevne policije. I zar će još kome padati na um da plaća fašiste! — Dole s fašizmom! Da žive socialistički krajevski ministri!

I još vam dolaze neki komunisti što bi da se ceo radni narod bori za svoje slobodjenje, u jedinstvenom frontu! Za miše potpuni jedinstveni front svih sinova božjih — od kapitalista preko popova pa do proletara — u bratskom zagrljaju i sinotinskih sumaza! — I još vam neki komunisti preporučuju bombu i pušku protiv fašista! Kao da nema u svetu murkica i ministarskih stolica? — Zar još niste malakšli pod udarcima kapitala? Hoćete još klasne borbe? I sve to pored onako lepih, revolucionarnih, socialističkih, bratskih i miloljubivih sredstava za blaženog gušenje u sumaza.

Da živi klasna borba i savez radnika sa industrialcima, revolucija i mir medju klasama! Da žive markice i fašisti, popovi i zaklari! Da živi jedinstveni front radnika i kapitalista — protiv reakcije! Sva vlast proletariatu i krajevskim socialističnim komesarima! Da živi — ludnica! Mir narodima na zemlji! — AZ-BUKI.

Pismo iz Jugoslavije

IZDAJSTVO «SOCIALISTOV» - PRED OZIVLJENJEM DELAVSKEGA GLASILA V SLOVENIJI.

Včasu, ko se poraja razkol v demokratski stranki pod vplivom svinčene afere, imamo razkol tudi v slovenski socialistični stranki. Bernotova skupina okrog «Napreka» je izključila Komunija, Kisovartja, Periča in druge, ki se zbirajo okrog svojega novostanovljenega lista «Zarja». Boj med obema skupinama je precej oster in ena drugi očita koristolstvo ter s tem prinaša razne pikantne stvari na dan. Tako se govorijo in sumarično o nekaterih tisočih, da so zgrinili kdo ve kaj. In kakor v vseh buržojskih strankah so igrali tudi v tem razkolu poslanske mandati in masne poslanske diete veliko vlogo. Tako n. pr. sta glasovala za izključitev dveh narodnih poslancev tudi dotična dva, ki bi jih morala potem narodnostim in namesto njih vti poslanske dnevnice.

S tega sledi, da je nastal razkol vseh sebičnih, koristolarskih, egoističnih, gospodje konzumnih razmetilcev, narodni poslanci in akcionarji ne smarajo proletariata za mešar drugega, nego za možno kravo in da se po njegovem hrbtu pripeleajo v narodno skupščino, kjer nato prodajajo proletariata ob katerikoli priliki.

Da je temu res tako, nam dokazujejo tudi zadnje občinske volitve. V nekaterih krajih je »socialistična« stranka postavila skupno listo z narodnimi socialisti in demokratsko stranko. Kaj to pomeni? Postaviti skupno listo s tisto demokratsko stranko, ki je proletariatu naprtila obznanje in zakon o zaščiti države, ki je proletariatu zaprla in razglašala strokovno organizacijo, ki je dala na tisoče in tisoče proletarcev v re v ječe, ki je usmrtila Aliaghiča in upropastila nebroj delavskih družin, ki zadnje čase ustanavlja fašiste itd. itd. — to pomeni izdajstvo nad celokupnim delavskim razredom Jugoslavije, katerega ne sme proletariatski poseben slovenski proletariatski razred pozabiti, kakor ne sme pozabiti Zaloske ceste.

Ves ta razkol v notranjosti in to izdajstvo ni ostalo brez posledice na proletariata. Ko se je pred časom vršil v Ljubljani shod »socialistične« stranke, prišlo je na shod reči in piši samo trideset oseb, a to si misli bili vsi socialisti. Govorniki Bernot se je obile udeležbe tako prestrašil, da je v desetih minutah začel in končal katastrofalni shod.

Proletariat je sam torej obkrožil »socialistično« stranko, kajti ona je izdajala njegovo zaupanje. »Socialistična« sekta izgubila je vse delovne imovine, ona nima ničesar več skupnega s proletariatom in zato se nahaja v popolnem propadu.

Razume se, da slovenski proletariatski nima ničesar skupnega s propadlo »socialistično« sekto in najmanj kakršne skupne liste pri občinskih volitvah. Kajti slovenski proletariatski ve, da ima socializem — po besedah sodruga Barbusse-a — svoj specifični shod: reformizem. Slovenski proletariatski pa hoče ostati zvest svojim revolucionarnim, komunističnim principom, od katerih ga ne bo odvrglo niti 100 obznan, 100 zakonov o zaščiti države in 100 in 100 preganjanj.

Delavsko gibanje v Sloveniji je dobilo nekoliko razmaha. Skoro v vseh strokah je opaziti mezinji boj, ki se je deloma že končal — ponekod uspešno, ponekod še v znamenju pretekle dno. deloma pa se še vrši in se včasih izrazi v pasivni resistenci. Polagoma, polagoma se vrača v delavske vrste aktivnost in bojovna energija, ki jo je proletariatski izgubil vsled belega terorja. Ali vzporedno s tem opažajo se prvi znaki zopet nastopajoče reakcije.

Stavbiški delavci so se pred daljšim časom končali svoj mezinji boj s precejšnjim uspehom, kljub temu, da

so lani s stavko propadli in je organizacija neizmerno trpela. Kovinarji so dosegli kolikor, so jim nudili podporniki so v kratkem času dosegli 25 odstotno povišanje. Kamnoseki so dosegli skoro vse, kar so zahtevali. Tudi železnarji se nekoliko gibljejo. Zdaj so si ustanovili novo neodvisno železničarsko organizacijo. Le usnarški in kemični delavci se ne gibljejo.

Gibanje rudarjev in živilskih delavcev se ni zaključeno. Živilski delavci v pivovarni Union so se nahajali in se nahajajo v pasivni resistenci. Ravnatelstvo tovarne je hotelo zlomiti to gibanje in se je poslužilo sramotnega sredstva. Povišalo je šestim predlavlavcem plače za 80 odstotkov, da bi s tem zrušilo disciplino in solidarnost ostalih »delavcev«. Toda pasivna rezistenca je trajala dalje in zastopniki so se morali sestati k preganjanjem. Delodajalci so bili voljni dati 30%, zaupniki in strokovna organizacija pa so zahtevali in vztrajali pri 35 do 45 odstotni povišanju. Ker so se pogajanja radi tega razbila, je trajala pasivna rezistenca dalje. Posledica je bila, da je bilo nekaj delavcev odpuštenih in fabrika je stajala pet palicahov in dvoje dektektivov. O poteku gibanja še poročam.

1. 7. 1922. PTAK.

Kakvi progono?

U buržojski štampi sveta je uzvitala veliko prašnino vest, da če bivši ruski patrijarh, nekada profinček cele pravoslavne crkve v Rusiji, biti zatvořen. Dotična vest jo ni potvrdjena, ali neko ipak mora da je na stvari. Ali što je? — Kao što je poznato, izdala je pred neko vreme sovjetska vlada nalog, da se sve crkvene zlato i srebro, svi dragulji i nakiti imaju pretvoriti u hranu za umiruće muškarce, žene i decu u gladujućim pokrajinama. Svaka iskrena osoba, koja ni je zaludjena fanatizmom i glupošću, koja više čini ljudski život od raznih mrtvih prydmeti, mora shvatiti i shvata, da je gonjena mera sasna opravdana, umesna i korisna. Medjutim, u Rusiji se je našlo dosta svedenika, koji se ne slažu s tom naredbum. A medju tim crkvenjacima je možda i patrijarh Tihon. Nema sumnje, da će sovjetska vlada ići za tim, da ovu naredbu provede u život do kraja, jer nema smisla izdavati naredbe, a ne vršiti ih. I bude li se Tihon, kao što i drugi crkvenjaci i nadležni protivio, bude li pokušao, da narodne mase nahučka protiv vlade radi ovog čina, on bi se zaista mogao naći s one strane brave, kao što su se našli i silni kontrarevolucionarji, protivnici narodnog blagostanja, aktivni sudionici u raznim pokretima, da se omeće rad vlade za dobrobit cele Rusije.

U buržojskoj štampi se prikazuje, kao da je mera za konfisciranje crkvenog imanja uparena protiv »religije« i da se hoće da proganja ljude, odnosno Tihona i druge svedenike, radi njihovog verskog mišljenja. Pošto narodovalci shvataju tu stvar buržojski novinarji, pa čeki i oni, koji se smatraju liberalnima, vele, da je »Lenin glup«, da mu to neće uspeti i da će i sama religija nega »preživeti« i slično. Najviše se obazire na Lenina, što je — vele — dao poslati na javnim mestima rečenicu Karla Marksa: »Religija je opijum za narode«.

Pre svega nema smisla sve te stvari pripisivati Leninu. Lenin nije nikakav diktator i autokrat, nego je biran na sveruskom zboru radničkih i seljačkih sovjeta i može otići u svako doba, kad bi se dokazalo, da ne radi u prilog radne klase i revolucije.

Medjutim, buržojska veruje u filozofiju individualizma, u teoriju obzavajanja heroja. Ona rusku revoluciju ne shvata kao izraz društvenih sila, nego kao delo pojedinca, kao što su Lenin, Trocki, Buharin i njima slični. Radi toga on istovetuje sovjetsku vladu sa Leninom, a Lenina smatra gotovo jednim čimbenikom u ruskom životu, tvorecem revolucije i njenim isključivim herojem. To je najveća zabuda.

No pustimo to. Stoji li, da je ruska sovjetska vlada ikada proganjala i da proganja ljude radi njihovog verskog shvatanja života i sveta? Ni izdaleka. Istina je, da su smaknuti i neki svedenici i drugi crkvenjaci, istina je, da bi se i sada mogli naći u tamnici, ali to nije radi toga, što su kršćani, što veruju u boga i sveto pismo, nego je dino radi njihovog kontrarevolucionarnog držanja: Sad su takva vremena u Rusiji, da bi Tihon i drugi crkvenjaci mogli pod pretekst vere škoditi revoluciji, merama sovjetske vlade, da se pomogne gladujućem narodu. Sovjetska vlada nije nikada mislila na one, koji su svoje nabražne nazore Jedino se je okupirala, a i naveljavala na one, koji su svoje nabražne nazore litali da pretvore, kao što su ih i pretvarali u dela, da naštade stvari revolucije, da održe privatno vlasništvo, izrabljivanje, tiraniju bogataša i kapitalista.

Sovjetska vlada bi zaista radila nepromišljeno, kada bi proganjala ljude radi njihovih verskih nazora. Ali ona to nije činila i neće nikada činiti. Vra se u Rusiji privatna stvar. Ljudi mogu verovati, koliko hoće, ali ne smiju u ime v pomoću vere nameštati svojim bližnjima tiraniju i opravdati pljačku. Zatim crkva nije više državna ustanova, kao što je bila za vreme carizma, nego crkva i svedenike mogu uzdržavati oni, kojima su ti potrebni.

To pakto, što sovjetska vlada agitira protiv religije sa čisto znanstvenog gledišta, zar ona nema pravo to činiti? Ako su ljudi zavedeni, ako su ih varali na stotine i tisuće godina njihovi izrabljivači i prelopostavljeni, dužnost je svih pristati na nauku i ljudskog blagostanja, da iznesu ovaj laž, da ju potvrdi činjenicama iz života i nauke, kako bi na taj način izveli zavedene na pravi put.

Kričenko (†) prvi poveljnik ruske rdeće armade, javni tožilec v moskovskem procesu, ko kornaka s svojim tajnikom čez gledališki trg.

